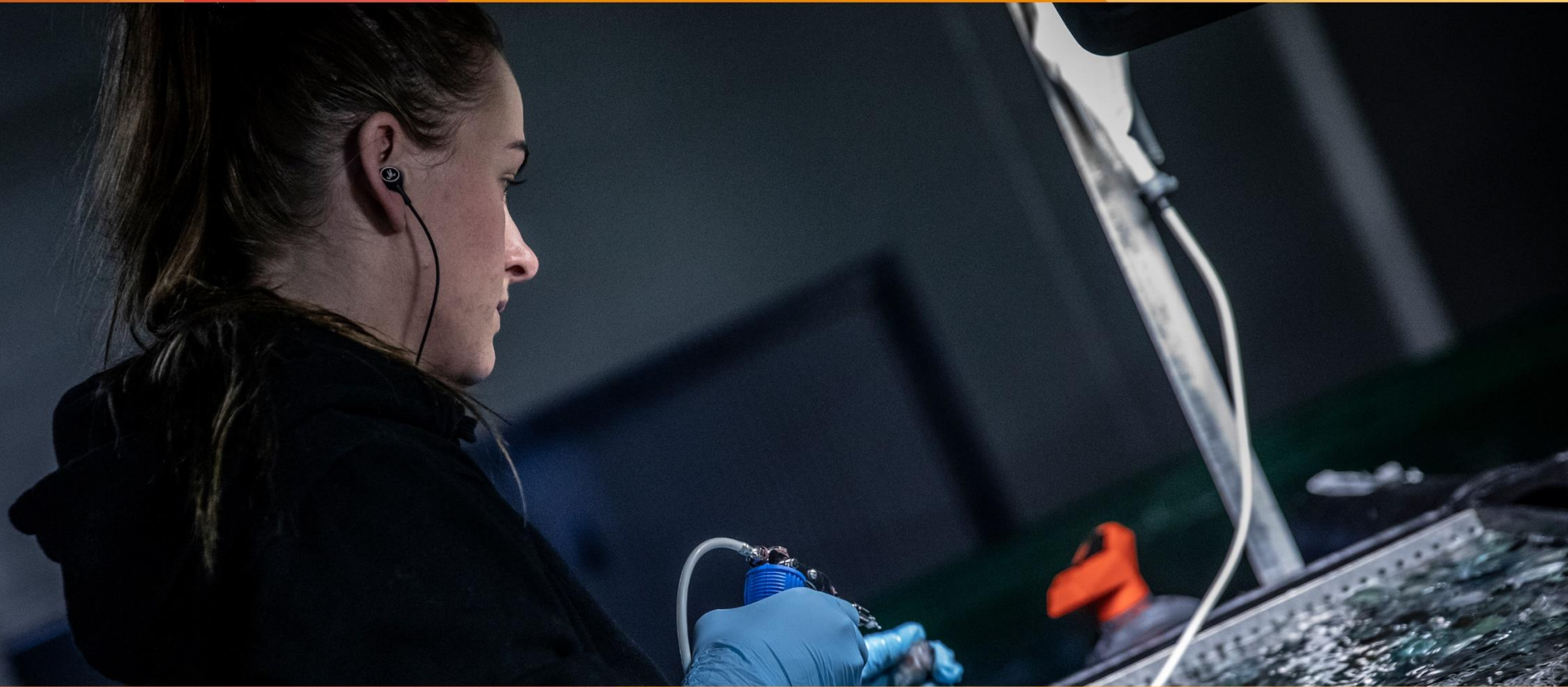

AGDER
fylkeskommune

Handlingsprogram (2021–2024)

Regionplan Lister 2030

Handlingsprogram (2021-2024) til Regionplan Lister 2030

Vedtatt av Agder fylkesting 16. februar 2021

Innledning

Dette er første handlingsprogram for gjennomføringen av Regionplan Lister 2030. Det gjelder for tidsrommet 2021-2024.

Strukturen i handlingsprogrammet følger den tematiske inndelingen i selve planen. Det betyr at rekkefølgen på temaene, målene og tiltakene ikke må oppfattes som en prioritert rekkefølge.

Det legges opp til at Listertinget hvert år foreslår hvilke tiltak som skal prioriteres og igangsettes. Forslaget behandles og vedtas deretter i fylkestinget før sommeren. Det er viktig at handlingsprogrammet for Regionplan Lister 2030 henger godt sammen med øvrige styringsdokumenter for Agder fylkeskommune, f.eks. handlingsprogrammet til Regionplan Agder 2030, handlingsprogram for fylkesveg og skolebruksplanen for videregående opplæring.

For å sikre at tiltakene i dette handlingsprogrammet blir gjennomført, er det viktig at både Agder fylkeskommune og kommunene i listerregionen legger handlingsprogrammet til grunn i sine budsjettprosesser.

Kapittel 1 - Attraktive og livskraftige byer, tettsteder og distrikter. Kultur

Mål mot 2030	Tiltak	Ansvar for oppfølging og samarbeidspartnere
Mål 1.1 - Etablerte by-, bygdesentra og grender er styrket og bidrar til å redusere levekårsforskjeller.	1.1.1 Samarbeide om felles by- og sentrumsutviklingsprosjekter, for eksempel kartlegging av fortettingspotensial i sentrumssonene.	Ansvar: Listersamarbeidet v/plan- og næringsnettverket, kommunene Samarbeidspartner: Agder fylkeskommune
	1.1.2 Utarbeide felles retningslinjer for lokalisering og videreutvikling av aktuelle offentlige bygg og kultur- og fritidstilbud med fokus på sambruk, universell utforming og tilrettelegging for aktiv og bærekraftig transport.	Ansvar: Listersamarbeidet v/ plan- og næringsnettverket Samarbeidspartnere: Listersamarbeidet v/ kulturnettverket, frivillig sektor
	1.1.3 I kommunalt planverk skal det legges til rette for et variert boligtilbud for alle, herunder også spredt boligbygging. Fylkeskommunen vil gjennom sin planlegging (og sine planer) støtte opp under dette.	Ansvar: Kommunene, Listersamarbeidet og Agder fylkeskommune
Mål 1.2 - Regionens rike natur- og kulturressurser utvikles og brukes på en bærekraftig måte gjennom hele året.	1.2.1 Igangsette felles tiltak for bevaring, formidling og generell opparbeidelse av kompetanse som for eksempel kulturhistoriske stedsanalyser.	Ansvar: Kommunene Samarbeidspartnere: Agder fylkeskommune, kulturminnevern
	1.2.2 Utarbeide en felles strategi for forvaltning av naturressurser og felles kartlegging av biologisk mangfold.	Ansvar: Listersamarbeidet Samarbeidspartnere: Fylkesmannen, Agder fylkeskommune, aktuelle statlige etater
Mål 1.3 - Sunne, inkluderende utemiljø og turstier er tilrettelagt for alle.	1.3.1 Rydde, merke og skilte nye og eksisterende turstier med ulik vanskelighetsgrad og innhold på tvers av kommunene.	Ansvar: Kommunene Samarbeidspartnere: Grunneiere, Agder fylkeskommune, friluftsrådene, Vest-Agder-museet, kommunale eldreråd og råd for personer med funksjonsnedsettelse.

	1.3.2 Utarbeide grøntstrukturanalyser for tettstedene som også inkluderer plasser og aktivitetsområder.	Ansvar: Kommunene Samarbeidspartner: Agder fylkeskommune
	1.3.3 Utvikle nærturer og gang- og sykkelforbindelser som er attraktive for både innbyggere og besøkende.	Ansvar: Kommunene Samarbeidspartner: Agder fylkeskommune
Mål 1.4 - Lister er en synlig og utadrettet region, som er attraktiv for bosetting, besøk og bedriftsetablering.	1.4.1 Videreutvikle kommunikasjonsstrategien for Listersamarbeidet, og utarbeide en plan for profilering og markedsføring av Lister.	Ansvar: Listersamarbeidet v/plan- og næringsnettverk, Lister interkommunale politiske råd Samarbeidspartnere: Næringsforeninger, klynger, Agder fylkeskommune
	1.4.2 Utarbeide og ta i bruk en strategi for digitale løsninger innen kultur- og naturopplevelser.	Ansvar: Kommunene v/ kultur- og reiselivssektor Samarbeidspartnere: USUS, Vest-Agder-museet
	1.4.3 Benytte digitale muligheter og teknologiske løsninger for å samarbeide internasjonalt om kunst- og kulturprosjekter.	Ansvar: Kommunene v/ kultursektor Samarbeidspartner: USUS
	1.4.4 Etablere digitale handlegater, det vil si en felles netthandelsløsning for små lokale butikker og produsenter som kombinerer fysiske butikker med netthandel.	Ansvar: Handelsnæringen i samarbeid med kommunene
	1.4.5 Utarbeide en strategi for å gjøre listerregionen attraktiv for barnefamilier.	Ansvar: Listersamarbeidet v/representantskapet Samarbeidspartnere: Distriktssenteret, Agder fylkeskommune.

Mål 1.5 - Kultur-, kunst- og fritidstilbudet i regionen er styrket.	1.5.1 Etablere felles satsinger og møteplasser som gir mulighet for at alle kan oppleve, delta og utvikle egne kreative evner. Videreutvikle frivilligsentralen som sentral aktør.	Ansvar: Listersamarbeidet v/kulturnettverket, kommunene Samarbeidspartnere: Agder fylkeskommune, frivillig sektor, Vest-Agder-museet.
	1.5.2 Opprette en felles Artist in Residence-ordning. Dette er en ordning som gjør det mulig for kunstnere, akademikere, kuratorer, og andre mennesker i kreativt arbeid å jobbe og oppholde seg et annet sted enn i sitt vante miljø.	Ansvar: Listersamarbeidet v/kulturnettverket, kommunene Samarbeidspartnere: Agder fylkeskommune, kunst- og kulturaktører
	1.5.3 Opprette et samarbeid mellom folkebibliotekene i regionen om digitale løsninger og nyskapende tilbud, blant annet for å yte brukerne en enklere form for bistand i den digitale hverdagen.	Ansvar: Kommunene Samarbeidspartner: Agder fylkesbibliotek
	1.5.4 Styrke samarbeidet mellom det offentlige og frivillige lag, foreninger og enkeltpersoner.	Ansvar: Listersamarbeidet v/ kulturnettverket. Samarbeidspartnere: relevante aktører innen offentlig sektor, privat næringsliv, frivilligsentralene, lag og foreninger, Agder fylkeskommune
	1.5.5 Etablere et sterkere samarbeid innen kultursektoren for å styrke den kulturelle infrastrukturen som gir hele befolkningen tilgang til kunst- og kulturfaglig kompetanse, deltakelse og opplevelse.	Ansvar: Kommunene Samarbeidspartnere: Kultursektoren, kunstnere og deres organisasjoner, Agder fylkeskommune.

Kapittel 2 – Verdiskaping, bærekraft og likestilling

Mål mot 2030	Tiltak	Ansvar for oppfølging og samarbeidspartnere
<p>Mål 2.1 - Lister har en variert og bærekraftig næringsstruktur med nye etableringer i privat og offentlig sektor.</p>	<p>2.1.1 Styrke forsknings- og utviklingsaktiviteten i små og mellomstore bedrifter.</p>	<p>Ansvar: Listersamarbeidet, v/Plan- og næringsnettverket</p> <p>Samarbeidspartnere: Sørlandets kompetansesfond, Agder fylkeskommune, næringsforeninger, klynger, UiA, Forskningsrådet, Lister Nyskaping</p>
	<p>2.1.2 Arbeide politisk for å utvikle og etablere statlige virksomheter i Lister.</p>	<p>Ansvar: Listersamarbeidet v/ representantskapet.</p> <p>Samarbeid: Agder fylkesting</p>
	<p>2.1.3 Etablere offentlig-privat investeringsselskap for økt tilgang til kapital.</p>	<p>Ansvar: Listersamarbeidet v/Plan- og næringsnettverket</p> <p>Samarbeidspartnere: Agder fylkeskommune, næringsforeninger, klynger, Lister Nyskaping</p>
	<p>2.1.4 Legge til rette for foredling og økt verdiskaping av råvarer og andre innsatsfaktorer.</p>	<p>Ansvar: Listersamarbeidet v/Plan- og næringsnettverket</p> <p>Samarbeidspartnere: Næringsforeninger, klynger, Agder fylkeskommune</p>
	<p>2.1.5 Arbeide inn mot Stortinget for at levering av fornybar energi til storsamfunnet skal føre til større pengeoverføringer i retur til kommunene.</p>	<p>Ansvar: Lister interkommunale politiske råd</p>

<p>Mål 2.2 - Regionen, og arbeidslivet, er inkluderende, mangfoldig og likestilt.</p>	<p>2.2.1 Arbeide for kjønnsbalanse i bedriftsstyrer og politiske organer.</p>	<p>Ansvar: Lister interkommunale politiske råd</p> <p>Samarbeidspartnere: Næringslivet, kommuner, Agder fylkeskommune, arbeidstakerorganisasjonene</p>
	<p>2.2.2 Bruke en helhetlig, systematisk tilnærming for å ta tak i likestillingsutfordringene i Lister. Herunder: Samarbeid på tvers om kompetanseheving og likestillingssertifisering i offentlig og privat sektor.</p>	<p>Ansvar: Listersamarbeidet</p> <p>Samarbeidspartnere: Likestilt arbeidsliv/Agder fylkeskommune, Senter for likestilling/UiA</p>
	<p>2.2.3 Arbeide systematisk for heltidskultur. Kommunene skal som hovedregel lyse ut hele og faste stillinger. Det kan gjøres ved å for eksempel tilby lærlinger som er ferdige hele faste stillinger.</p>	<p>Ansvar: Kommunene</p>
	<p>2.2.4 Etablere et kvinnenettverk i regi av Listersamarbeidet. Agder fylkeskommune tar ansvar for å fasilitere Kvinnespranget i Lister en gang i året for å støtte opp under kvinnenettverket i regionen. Arbeidstakerorganisasjonene inviteres inn i aktuelle tiltak.</p>	<p>Ansvar: Listersamarbeidet v/Plan- og næringsnettverket, Agder fylkeskommune</p> <p>Samarbeidspartnere: frivillig sektor, arbeidstakerorganisasjonene</p>
	<p>2.2.5 Jobbe systematisk med muligheter for utdanning og arbeid for utsatte grupper.</p>	<p>Ansvar: NAV Lister</p> <p>Samarbeidspartnere: Listersamarbeidet v/personalnettverket, de kommunale rådene for personer med nedsatt funksjonsevne, videregående skoler, frivillig sektor</p>
	<p>2.2.6 Agder fylkeskommune anbefaler at alle kommunene i Lister innfører fem dagers skole.</p>	<p>Ansvar: Kommunene</p>
	<p>2.2.7 Bruke kommunenes innkjøpsmakt med hensyn til seriositetsbestemmelser og klimautfordringer.</p>	<p>Ansvar: Kommunene</p>

<p>Mål 2.3 - Lister har fortsatt et sterkt interkommunalt samarbeid.</p>	<p>2.3.1 Videreutvikle det politiske og administrative samarbeidet i Lister.</p>	<p>Ansvar: Lister interkommunale politiske råd Samarbeidspartner: Agder fylkeskommune</p>
	<p>2.3.2 Utarbeide en felles plan for næringsarealer knyttet til veg, sjø, og jernbane, el-forsyning og bredbånd i Lister.</p>	<p>Ansvar: Listersamarbeidet v/Plan- og næringsnettverket Samarbeidspartnere: Agder fylkeskommune, næringslivet</p>
<p>Mål 2.4 - Regionen har tatt en sterk posisjon i det grønne skiftet og preges i høy grad av sirkulærøkonomi.</p>	<p>2.4.1 Jobbe med kompetanseheving og samarbeide med forsknings- og utviklingsmiljø innen sirkulærøkonomi og industriell symbiose. Satse på gode piloter.</p>	<p>Ansvar: Listersamarbeidet, forsknings- og utviklingsmiljøer, Eyde-klyngen Samarbeidspartnere: Agder fylkeskommune (ved bl.a. Regionalt forskningsfond Agder), UiA</p>
<p>Mål 2.5 - Lister har bidratt til å styrke Agder som en allsidig reiselivsregion.</p>	<p>2.5.1 Utarbeide en felles reiselivsstrategi med fokus på god prosess og reelle prosjekter. Eksempler på dette er turistfyrtårn, opplevelsesdestinasjoner, helårsturisme, bærekraftig bruk av naturressurser og digital transformasjon, sertifisering som bærekraftig reisemål.</p>	<p>Ansvar: Listersamarbeidet v/ Plan- og næringsnettverket Samarbeidspartnere: Ansvarlige for reiseliv i kommunene, USUS og Agder fylkeskommune</p>
	<p>2.5.2 Det settes ned ei ressursgruppe for å foreslå hvordan Agder kan ta posisjonen som «folkevandringsregionen».</p>	<p>Ansvar: Vest-Agder-museet Samarbeidspartnere: Agder fylkeskommune, Listersamarbeidet, kommunene og USUS</p>

Kapittel 3 – Transport, kommunikasjon og samfunnsikkerhet

Mål mot 2030	Tiltak	Ansvar for oppfølging og samarbeidspartnere
<p>Mål 3.1 - Bolig- og næringsområder, spredt bebyggelse, og nye fleksible mobilitetsløsninger er lokalisert og utformet slik at de bidrar til å redusere transportbehovet og fremme økt bruk av kollektivtransport, sykkel og gange.</p>	<p>3.1.1 Regional mulighetsstudie av arealbruk og transport med formål å redusere transportbehovet og å fremme utviklingen av Lister som en bærekraftig og attraktiv region for bosetting og næringsliv. Særlig fokus på bolig- og næringsutbygging, transportkorridorer og lokalisering av transportknutepunkter, havnesamarbeid og flyplass og bedre utnyttelse av jernbanens infrastruktur. Spredt utbygging skal bidra til å oppnå god utnyttelse av eksisterende infrastruktur, legge til rette for enkeltboliger i eksisterende grender og tilrettelegge for lokalt næringsliv. Dette til oppfølging i kommuneplanene.</p>	<p>Ansvar: Lister interkommunale politiske råd, kommunene</p> <p>Samarbeidspartnere: Agder fylkeskommune, Agder Kollektivtrafikk</p>
	<p>3.1.2 Det er viktig med fortsatt vekst og utvikling i hele regionen, og at regionalt og kommunalt planverk legger til rette for tilstrekkelig boligbygging og næringsutvikling i hele listerregionen. Forhold knyttet til spredt boligbygging avgjøres av lokale planmyndigheter.</p>	<p>Ansvar: Kommunene</p> <p>Samarbeidspartner: Agder fylkeskommune</p>
	<p>3.1.3 Det etableres et forpliktende, samordnet bolig-, areal- og transportplansamarbeid i listerregionen.</p>	<p>Ansvar: Kommunene, Lister interkommunale politiske råd og Agder fylkeskommune.</p>
	<p>3.1.4 Bruke enklere og mer kostnadseffektive løsninger for utbygging av gang- og sykkelveger langs fylkesveg.</p>	<p>Ansvar: Agder fylkeskommune</p>
	<p>3.1.5 Videreføre nullvisjonsarbeidet i Lister på trafiksikkerhet.</p>	<p>Ansvar: Agder fylkeskommune og kommunene</p> <p>Samarbeidspartner: Listersamarbeidet, Trygg trafikk, frivillig sektor</p>

<p>Mål 3.2 - Det er etablert miljøvennlige, effektive, sikre og universelt utformede mobilitetsløsninger.</p>	<p>3.2.1 Arbeide for å gjennomføre tiltak innenfor resterende økonomiske ramme i Listerpakken. Aktuelle prosjekter er fv. 43 langs Viksvann i Farsund kommune og fv. 472 Agnefestveien i Lyngdal kommune.</p>	<p>Ansvar: Agder fylkeskommune, Staten</p>
	<p>3.2.2 Utbedre fv. 42 gjennom Lister med gul stripe på hele strekningen. Dette vil gi en sikker veg med trygg framkommelighet for tungtransport og tilrettelegger for spredt boligbygging og vekst i hele Lister. Ny tunnel gjennom Haughomfjellet planlegges og finansieres.</p>	<p>Ansvar: Agder fylkeskommune Samarbeidspartnere: Kommunene</p>
	<p>3.2.3 Arbeide for at tilførselsveger med tilhørende sideanlegg til ny E39 ferdigstilles samtidig med stamvegutbyggingen.</p>	<p>Ansvar: Lister interkommunale politiske råd, kommunene Samarbeidspartnere: Agder fylkeskommune</p>
	<p>3.2.4 Sette i gang havnesamarbeid med formål å gi næringslivet i Lister et bedre sjøtransporttilbud og gode vekstvilkår.</p>	<p>Ansvar: Lister interkommunale politiske råd Samarbeidspartner: Næringslivet</p>
	<p>3.2.5 Lage en mulighetsstudie som ser på hvordan havnene, tilførselsvegene og Farsund lufthavn Lista, som teknisk-operativ stor flyplass, kan utvikles til et transportknutepunkt for veg-, sjø- og lufttransport for næringslivet.</p>	<p>Ansvar: Lister interkommunale politiske råd Samarbeidspartner: Næringslivet</p>
	<p>3.2.6 Lage en mulighetsstudie av flytransportbehov og finansiering av flyplassdrift med formål å gjenåpne Farsund lufthavn Lista med teknisk-operativ godkjenning som stor flyplass.</p>	<p>Ansvar: Lister interkommunale politiske råd Samarbeidspartner: Næringslivet</p>
	<p>3.2.7 Jobbe for at gang- og sykkelveger langs skoleveger i Lister prioriteres, slik at trafiksikkerheten til skolebarn styrkes.</p>	<p>Ansvar: Lister interkommunale politiske råd, kommunene Samarbeidspartnere: Agder fylkeskommune</p>

	3.2.8 Utvikle og etablere nye kollektive mobilitetsløsninger som er fleksible, universelt utformet og har god tilknytning mellom lokale og regionale reisetilbud. Prøve ut nye og fleksible løsninger som f. eks. Agder Kollektivtrafikks bestillingstjeneste «Svipp».	<p>Ansvar: Agder fylkeskommune, Agder kollektivtrafikk</p> <p>Samarbeidspartnere: Kommunene, Lister interkommunale politiske råd, Staten</p>
	3.2.9 Igangsette en mulighetsstudie «fergefritt Agder». Konkretisere oppfølgingen og jobbe med et langsiktig mål om fastlandsforbindelser når dagens fergekontrakter utgår.	Ansvar: Agder fylkeskommune
Mål 3.3 - Alle togstasjonene i regionen er opprettholdt, og bruk av jernbanen for personer og gods har økt.	3.3.1 Fremme togstasjonenes utviklingsmuligheter i kommunenes arealplanlegging gjennom å lokalisere nye boliger og næringsvirksomhet nær togstasjonene. Gjelder også godstransport (sidespor).	<p>Ansvar: Kommunene</p> <p>Samarbeidspartnere: Agder fylkeskommune</p>
	3.3.2 Jobbe for flere avganger på alle togstasjoner.	<p>Ansvar: Agder fylkeskommune, Staten</p> <p>Samarbeidspartnere: kommunene</p>
	3.3.3 Arbeide for at alle togstasjonene rustes opp slik at stasjonsområdene blir universelt utformet.	<p>Ansvar: Staten, Lister interkommunale politiske råd</p> <p>Samarbeidspartnere: Operatører, Agder Kollektivtrafikk, Agder fylkeskommune</p>
	3.3.4 Arbeide for at aktuelle togstasjoner tilrettelegges bedre for tømmer- og annen godstransport.	<p>Ansvar: Staten, Lister interkommunale politiske råd</p> <p>Samarbeidspartnere: Operatører, næringslivet, Agder fylkeskommune</p>

<p>Mål 3.4 - Nødvendig infrastruktur for et lavutslippssamfunn er bygd ut.</p>	<p>3.4.1 Lage en utbyggingsplan for ladeinfrastruktur i Lister for elektriske framkomstmidler.</p>	<p>Ansvar: Lister interkommunale politiske råd</p> <p>Samarbeidspartnere: Private aktører, Agder fylkeskommune</p>
	<p>3.4.2 Revidere Energi- og klimaplan for Lister.</p>	<p>Ansvar: Lister interkommunale politiske råd</p> <p>Samarbeidspartner: Agder fylkeskommune, næringslivet, Klimapartnere</p>
<p>Mål 3.5 - Det er etablert en infrastruktur for transport og kommunikasjon som er robust, har god kapasitet og er tilpasset klimaendringer og ekstremisituasjoner.</p>	<p>3.5.1 Bygge ut en stabil og robust digital infrastruktur (fiber-bredbånd, 5G mobilnett og nødnett).</p>	<p>Ansvar: Agder fylkeskommune v/Det Digitale Agder, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap</p> <p>Samarbeidspartnere: Lister interkommunale politiske råd, kommunene, private operatører, Staten</p>
	<p>3.5.2 Oppdatere risiko- og sårbarhetsanalysen for Lister, slik at den enkelt kan tilpasses hver kommune.</p>	<p>Ansvar: Lister interkommunale politiske råd</p> <p>Samarbeidspartnere: Fylkesmannen og statlige etater, Agder fylkeskommune</p>
	<p>3.5.3 Arbeide for samordning av beredskap og krisehåndtering på lavest mulig nivå.</p>	<p>Ansvar: Lister interkommunale politiske råd</p> <p>Samarbeidspartner: Fylkesmannen, Agder fylkeskommune</p>

Kapittel 4 - Utdanning, kompetanse og tjenesteinnovasjon

Mål mot 2030	Tiltak	Ansvar for oppfølging og samarbeidspartnere
<p>Mål 4.1 - Listerregionen har tilgang til den kompetansen som arbeidslivet har behov for. Yrkesfaglige utdanninger er viktige i listerregionen. Innvandreres kompetanse tas i bruk.</p>	<p>4.1.1 Opprettholde og videreutvikle en videregående skolestruktur som styrker gjennomføringsgrad og dekker regionens behov.</p>	<p>Ansvar: Agder fylkeskommune Samarbeidspartnere: Kommunene, arbeidslivsaktører</p>
	<p>4.1.2 Sikre at både offentlig og privat sektor tilbyr nok læreplasser og praksisplasser.</p>	<p>Ansvar: Agder fylkeskommune i samarbeid med opplæringskontorene, kommunene, næringslivet, academia, Sørlandet sykehus.</p>
	<p>4.1.3 Arbeide målrettet med utdanning, rekruttering og videreutdanning av nødvendig fagkompetanse til listerregionen.</p>	<p>Ansvar: Kommunene, Agder fylkeskommune v/fagskoler, og universitets- og høgskole-sektoren.</p>
	<p>4.1.4 Kartlegge minoritetenes kompetanse og hjelpe til med godkjenning og autorisering av utenlandsk utdanning når det er mulig, og påbygging der det trengs.</p>	<p>Ansvar: Kommunene, Agder fylkeskommune v/karrieresentrene, utdanningsinstitusjoner. Samarbeidspartnere: Arbeidsgivere i offentlig og privat sektor, NAV</p>
	<p>4.1.5 Entreprenørskap tas inn i hele utdanningsløpet.</p>	<p>Ansvar: Kommunene og Agder fylkeskommune Samarbeidspartnere: Ungt Entreprenørskap Agder, Universitetet i Agder.</p>

<p>Mål 4.2 - Andelen av befolkningen med universitets- og høgskoleutdanning er den samme som i Agder som helhet, og forskjellen i utdanningsnivå og -valg mellom kvinner og menn minker år for år.</p>	<p>4.2.1 Jobbe for et godt tilbud av desentralisert og distriktsvennlig undervisning på høgskole-, universitets- og fagskolenivå. Sees i sammenheng med treårig prosjekt ang. etterspørselsdrevet etter- og videreutdanning i distriktene.</p>	<p>Ansvar: Lister kompetanse</p> <p>Samarbeidspartnere: UiA, kommunene, Kompetanseforum Agder, Karriere Lister, Agder fylkeskommune, Sørlandets Kompetansefond</p>
	<p>4.2.2 Sikre god rekruttering av studenter til et bredt desentralisert og distriktsvennlig studietilbud (fagskole og universitet/høgskole).</p>	<p>Ansvar: Lister kompetanse</p> <p>Samarbeidspartnere: UiA, arbeidslivet, Agder fylkeskommune</p>
	<p>4.2.3 Styrke dialog mellom næringslivet, ungdomsskolene og videregående skole om behovet i arbeidsmarkedet og ordninger for bedriftsbesøk.</p>	<p>Ansvar: Kommune, Agder fylkeskommune</p> <p>Samarbeidspartnere: Næringsliv</p>
	<p>4.2.4. Arbeide for at listerregionen tar mer aktivt del i traineeprogrammet Trainee Sør.</p>	<p>Ansvar: Lister Nyskaping Samarbeidspartnere: Kommunene, næringslivet, Trainee Sør, UiA</p>
	<p>4.2.5 Samarbeide om å få medisinstudenter til listerregionen gjennom satsingen Campus sør, og å rekruttere og beholde helsepersonell.</p>	<p>Ansvar: SSHF Flekkefjord, Helsenettverk Lister og kommunene.</p> <p>Samarbeidspartnere: UiO, UiA</p>
<p>Mål 4.3 - Andelen barn og ungdom som har behov for spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning er lavere enn i 2020.</p>	<p>4.3.1 Arbeide videre med forpliktende målrettet og tversektorielt samarbeid med tidlig hjelp til familier som trenger det, blant annet gjennom «Bedre tverrfaglig innsats».</p>	<p>Ansvar: Kommuner</p>
	<p>4.3.2 Legge til rette for å benytte et bredt spekter av kompetanser og profesjoner innenfor skole og barnehagene.</p>	<p>Ansvar: Kommuner</p>

<p>Mål 4.4 - Lister har minskende sosial ulikhet i helse og økende skår på målinger for livsmestring og folkehelse.</p>	<p>4.4.1 Styrke et systematisk, tverrsektorielt, regionalt fokus på folkehelse der det jobbes målrettet for familier, barn og unge.</p>	<p>Ansvar: Kommuner, Listersamarbeidet</p> <p>Samarbeidspartnere: Agder fylkeskommune, frivillig sektor</p>
	<p>4.4.2 Utvide reell medvirkning fra barn og unge slik at de kan delta i alle viktige prosesser og påvirke beslutninger.</p>	<p>Ansvar: Kommuner,</p> <p>Samarbeidspartnere: Ungdomsråd, frivillig sektor, videregående skole</p>
	<p>4.4.3 Legge til rette for at skolebygg og områdene rundt kan brukes som arena for fritids- og kulturtilbud for alle, både organisert og egenorganisert aktivitet.</p>	<p>Ansvar: Kommuner og Agder fylkeskommune</p>
<p>Mål 4.5 - Regionen løser tradisjonelle oppgaver på nye og ressurseffektive måter. Tjenestene oppleves som gode og individuelt tilpasset.</p>	<p>4.5.1 Jobbe målrettet med nytenking og innovasjon i utviklingen av tjenester, spesielt med hensyn til helse- og omsorgstjenester.</p>	<p>Ansvar: Kommuner, Agder fylkeskommune og Listersamarbeidet.</p> <p>Samarbeidspartnere: Tjenestebrukere, frivillig sektor, næringsliv.</p>